

ZARZĄDZENIE NR 76/2024
WÓJTA GMINY LISEWO

z dnia 6 grudnia 2024 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami Gminy Lisewo dotyczących diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych w Gminie Lisewo.

Na podstawie art. 5a ust 1 i art. 31 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.), art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818) oraz uchwały Nr XXXIII/227/2017 Rady Gminy Lisewo z dnia 15 listopada 2017 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami gminy Lisewo zarządzam, co następuje:

§ 1. Przeprowadzić konsultacje ze wspólnotą samorządową w sprawie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych w Gminie Lisewo, stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia. Diagnoza będzie dostępna w Biuletynie Informacji Publicznej Centrum Usług Społecznych w Lisewie, na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Lisewo i Centrum Usług Społecznych w Lisewie.

§ 2. Celem konsultacji jest poznanie stanowiska mieszkańców Gminy Lisewo w zakresie diagnozy będącej przedmiotem konsultacji i wprowadzenie ewentualnych zgłoszonych uwag.

§ 3. Konsultacje przeprowadzone będą w terminie od dnia 6 grudnia 2024 r. do dnia 11 grudnia 2024 r.

§ 4. Uwagi i opinie wraz z uzasadnieniem proponowanych zmian należy składać pisemnie drogą pocztową na adres: Centrum Usług Społecznych w Lisewie, ul. Toruńska 15, 86-230 Lisewo, bezpośrednio w sekretariacie CUS w Lisewie lub na adres mailowy: cus@lisewo.com.

§ 5. 1. Diagnoza potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych w Gminie Lisewo, stanowi załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

2. Formularz do konsultacji stanowi załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 6. Osobą odpowiedzialną za przeprowadzenie konsultacji, udzielanie wyjaśnień i przyjmowanie opinii jest Pani Monika Kowal – Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Lisewie.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt Gminy Lisewo

Bartosz Jaworski

Diagnoza potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych w Gminie Lisewo

Centrum Usług Społecznych w Lisewie

2024

Spis treści

1. WPROWADZENIE	3
2. DIAGNOZA – ZAŁOŻENIA.....	5
3. OPIS WYNIKÓW BADAŃ	8
3.2. WYNIKI BADANIA ILOŚCIOWEGO	17
3.2. WYNIKI BADANIA JAKOŚCIOWEGO	24
3.3. ANALIZA SWOT	25
4. WNIOSKI I REKOMENDACJE Z BADANIA	27

1. WPROWADZENIE

Gmina Lisewo przystąpiła do realizacji projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021 - 2027, Działanie 8.24 Usługi społeczne i zdrowotne pt. „Centrum Usług Społecznych w Gminie Lisewo” nr FEKP.08.24-IZ.00-0008/23. Wybrany modelem powstania CUS było przekształcenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lisewie w Centrum Usług Społecznych w Lisewie. Termin realizacji projektu zaplanowano na lata 2024-2027. Łączna wysokość środków przeznaczonych na realizację projektu wynosi 4 026 077,45

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818) jest podstawowym aktem prawnym określającym zasady tworzenia, organizacji, działania oraz zadania centrum usług społecznych.

Ustawa stanowi, że Centrum Usług Społecznych, jako instytucja odpowiedzialna za realizację usług społecznych na poziomie lokalnym, powinna opierać swoje działania na trafnie rozpoznanych potrzebach i potencjale wspólnoty samorządowej i jej zadaniem jest opracowanie okresowej diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych.

Ustawodawca w ustawie wskazuje, że usługi społeczne to termin szerszy niż usługi pomocy społecznej, ale węższy niż usługi użyteczności publicznej.

Zgodnie z Ustawą, usługi społeczne oznaczają działania z zakresu:

- 1) polityki prorodzinnej,
- 2) wspierania rodziny,
- 3) systemu pieczy zastępczej,
- 4) pomocy społecznej,
- 5) promocji i ochrony zdrowia,
- 6) wspierania osób niepełnosprawnych,
- 7) edukacji publicznej,
- 8) przeciwdziałania bezrobociu,
- 9) kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki,
- 11) pobudzania aktywności obywatelskiej,
- 12) mieszkalnictwa,
- 13) ochrony środowiska,
- 14) reintegracji zawodowej i społecznej

Zgodnie z Ustawą, usługą społeczną to wsparcie w obszarze określanym w polityce społecznej jako „sfera społeczna” (współtworzy ją 14 wyżej wymienionych zakresów), jest usługą o charakterze niematerialnym

(świadczenie pieniężne i pomoc rzeczowa nie są usługami społecznymi w rozumieniu ustawy), świadczona jest bezpośrednio (zakładany jest bezpośredni kontakt usługodawcy z usługobiorcą), świadczona jest przez osoby mające odpowiednie kwalifikacje (definicja nie ustanawia własnych wymogów kwalifikacyjnych, ale uznaje za obowiązujące wszystkie takie wymogi sformułowane w innych aktach prawnych).

Usługi społeczne podejmowane przez gminę w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej mogą być kierowane do osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców. Docelowo zdaniem ustawodawcy, usługi te mogą być realizowane przez CUS, które w ramach ustawy zaprojektowane zostało w sposób nowoczesny „jako instytucja jednego okienka”. CUS ma odpowiadać za zintegrowanie usług, które obecnie są świadczone na poziomie gminy, wspierać ich efektywność, dostępność a także odpowiadać za integrowanie usług publicznych (realizowanych przez instytucje samorządowe) i niepublicznych (m.in. organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw społecznych). Założenie to ma sprzyjać procesowi deinstytucjonalizacji i rozbudowie kapitału społecznego mieszkańców.

Wobec powyższego, przeprowadzając diagnozę potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych, koniecznym jest objęcie analizą nie tylko potencjału i oferty instytucji samorządowych, ale także pozostałych instytucji funkcjonujących na terenie gminy Lisewo. Badaniem objęte zostaną poszczególne usługi już funkcjonujące na terenie gminy oraz zapotrzebowanie na wygenerowanie nowych usług społecznych.

2. DIAGNOZA – ZAŁOŻENIA

Celem głównym Diagnozy oraz przeprowadzonych na jej potrzeby badań było określenie potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych oraz stopnia możliwości zaspakajania tych potrzeb obecnie i w przyszłości, wykorzystania potencjału wspólnoty oraz określenie kierunków rozwoju Gminy Lisewo w tym zakresie.

Diagnoza miała na celu uzyskanie odpowiedzi na następujące problemy badawcze:

- Jaki jest obecny stan świadczonych usług w Gminie?
- Jakie są potrzeby społeczne mieszkańców wyrażone poprzez wskaźniki ilościowe i jakościowe?
- Jaki jest potencjał społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych?
- Jakie rozwiązania należy wprowadzić w zakresie usług społecznych?

W trakcie prowadzonych badań podjęto także próbę uzyskania odpowiedzi na pytania takie jak:

- Na które z potrzeb społecznych może odpowiedzieć działalność CUS?
- Jaki potencjał instytucji, organizacji sektora obywatelskiego i sektora ekonomii społecznej, podmiotów prywatnych może wykorzystać CUS w celu zaspokajania potrzeb społecznych w obszarze swojej działalności?
- Jakiej oferty usług społecznych na terenie gminy obecnie brakuje?
- Jakie grupy społeczne obecnie nie posiadają dostosowanej do swoich potrzeb oferty usług społecznych?
- Jaki jest poziom współpracy sektora pozarządowego z administracją samorządową?
- Jakie działania/rozwiązania należy wdrożyć, aby współpraca międzysektorowa w zakresie usług społecznych funkcjonowała lepiej niż do tej pory?

Szeroki zakres problematyki usług społecznych, pytań i problemów badawczych powodował, że w ramach realizacji diagnozy konieczne było ujęcie szerokiego spectrum grup społecznych i instytucji funkcjonujących na terenie gminy. W tym celu niezbędne było zastosowanie kilku wzajemnie uzupełniających się metod i technik badawczych oraz uwzględnienie szeregu danych pochodzących z różnych źródeł statystycznych i opracowań gminnych.

Mając na uwadze przyjęty cel i zakres tematyczny badania, próba odpowiedzi na przyjęte pytania badawcze opierała się o wykorzystanie następujących metod i technik badawczych:

1. Analiza źródeł zastanych (desk research) - obejmująca analizę danych zawartych w dokumentach strategicznych, lokalnych planach i koncepcjach, raportach, a także ogólnodostępnych bazach danych (GUS, CEIDG, KRS itp.),
2. Badania kwestionariuszowe

2.1. badania ankietowe (CAWI) – badania realizowane w oparciu o internetowy formularz ankietowy,

- 2.2. badania ankietowe (PAPI) – badania realizowane przy użyciu ankiety papierowej,
3. Zogniskowane wywiady grupowe (FGI) – badania focusowe, metoda oparta na swobodnej dyskusji w grupie dobranych respondentów (seniorzy, radni gminy, sołtysi)

Zgodnie z przyjętą koncepcją metodologiczną realizacji badania, jego przebieg podzielony został na etapy. W pierwszej kolejności podjęto próbę analizy statystycznej desk research na temat dostępności usług społecznych w gminie, realizowanych działań, liczby osób korzystających z poszczególnych form wsparcia oraz ich struktury. Wyniki tej analizy przedstawione zostały w rozdziale 3.1. analiza danych zastanych.

Niemal równolegle z analizą statystyczną, po wstępnym zapoznaniu się z zasobami gminy Lisewo, rozpoczęto realizację badań ilościowych – badanie internetowe CAWI oraz badanie z użyciem papierowego kwestionariusza ankiety PAPI.

Badaniami ankietowymi (ilościowymi) objęte zostały w szczególności:

- dzieci uczące się w klasach IV-VIII
- rodzice dzieci uczęszczających do placówek edukacyjnych na terenie gminy,
- pełnoletni mieszkańcy gminy
- osoby funkcjonujące w ramach instytucji pomocowych gminy oraz ich odbiorcy.

Łącznie badaniami ankietowymi objętych zostało 539 mieszkańców gminy Lisewo. Wyniki badań ilościowych omówione zostały w rozdziale 3.2. Diagnozy. Tematyka badania dotyczyła w szczególności zagadnienia związane z oceną jakości życia w gminie, dostępnością usług społecznych, oceną jakości usług społecznych, problemami i potrzebami mieszkańców w zakresie usług społecznych.

W celu uzupełnienia informacji płynących z badań ankietowych i analizy danych statystycznych, przeprowadzono badania jakościowe, wśród których znalazło się wywiady grupowe z

- Przedstawicielami instytucji gminnych,
- Liderami lokalnych, organizacji pozarządowych, organizacji społecznych,
- Przedstawicielami instytucji powiatowych,
- Przedstawicielami osób z niepełnosprawnościami ,
- Przedstawicielami grup senioralnych.

Zakres badań jakościowych związany był przede wszystkim z informacjami na temat dostępnych usług społecznych na terenie gminy Lisewo, problemów związanych ze świadczeniem usług społecznych, potrzebą realizacji nowych usług społecznych, reorganizacji lub wdrożenia rozwiązań sprzyjających rozwijaniu współpracy międzysektorowej, upowszechniania usług oraz roli, jaką może odegrać Centrum Usług Społecznych w przyszłości. Badania jakościowe nastawione były na weryfikację i rozszerzenie/uzupełnienie informacji pozyskanych w trakcie badań ilościowych i statystycznych. Informacje uzyskane w trakcie badań jakościowych zaprezentowane zostały w rozdziale 3.3 Przestrzeń usług społecznych w gminie Lisewo – analiza badań jakościowych.

Zgromadzony w trakcie badań materiał, poddany został konsultacjom społecznym z przedstawicielami instytucji publicznych gminy Lisewo oraz działających na jej terenie organizacji społecznych.

Zgłoszone uwagi uwzględnione zostały w ostatecznej wersji opracowania

3. OPIS WYNIKÓW BADAŃ

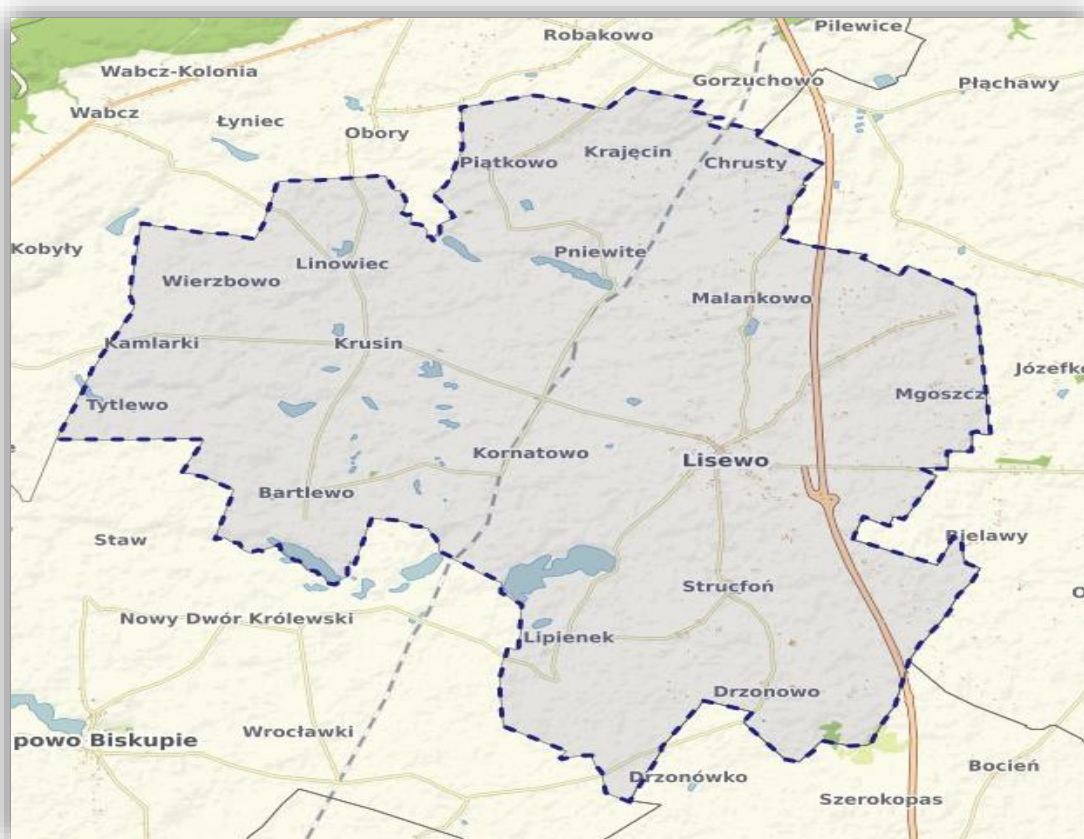
3.1. ANALIZA DANYCH ZASTANYCH

Gmina Lisewo to gmina wiejska. Należy do województwa kujawsko-pomorskiego, powiatu chełmińskiego. Powierzchnia gminy wynosi 86,3 m²

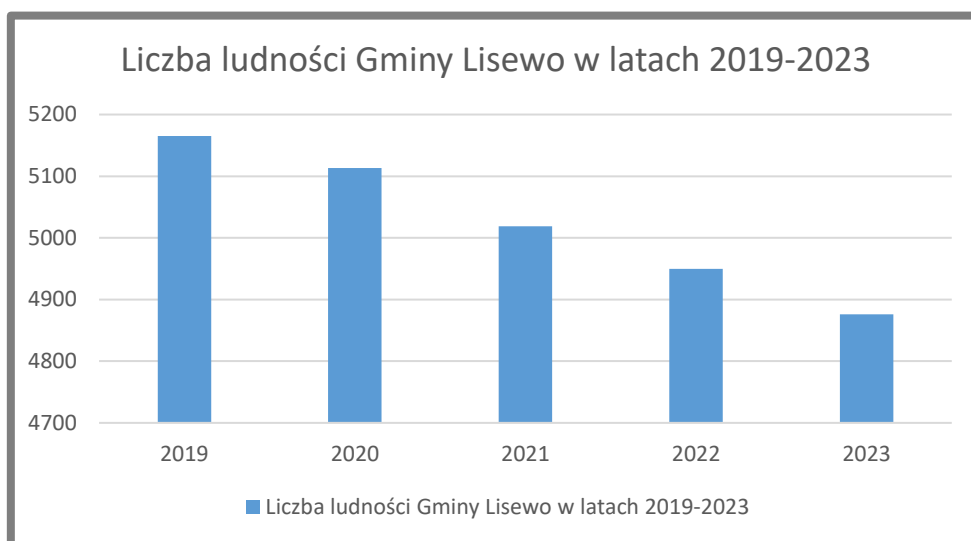
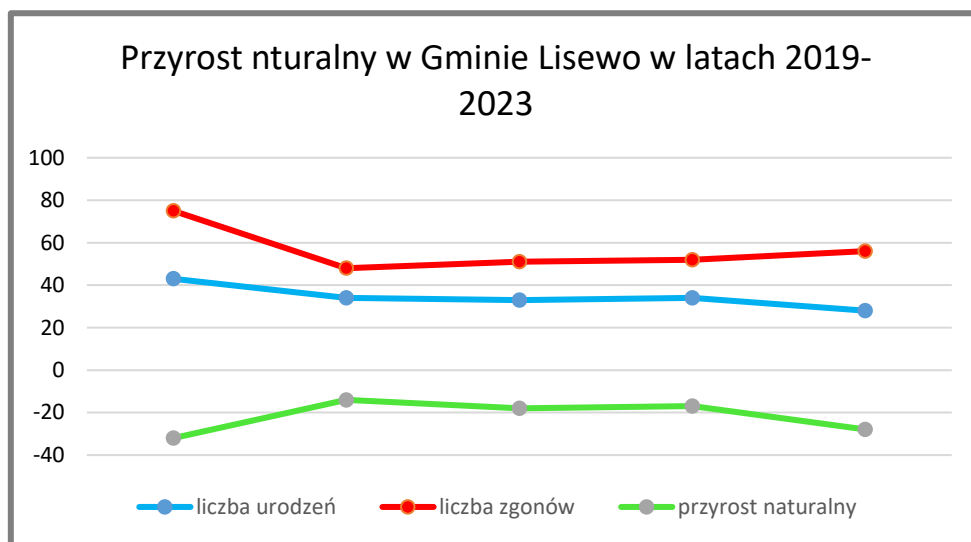
Gmina Lisewo sąsiaduje z Gminą Papowo Biskupie, Gminą Stolno, które należą również do Powiatu Chełmińskiego, oraz z Gminą Płużnica należącą do Powiatu Wąbrzeskiego.

Przez teren gminy przebiega odcinek Autostrady A-1 o długości 7,5 km. Zlokalizowany w Lisewie węzeł autostradowy pozwala na szybki wjazd na autostradę i zapewnia wygodną komunikację w kierunkach Północ-Południe. Najbliżej położonymi miastami są Chełmża oddalona o 15 km, Wąbrzeźno – 17 km, Chełmno – 20 km, Grudziądz – 27 km i Toruń oddalony o 33 km.

Wsie leżące w gminie Lisewo to: Bartlewo, Błachta, Chrusty, Drzonowo, Kamlarki, Kornatowo, Krajęcín Krusin, Linowiec, Lipienek, Lisewo, Malankowo, Mgoszcz, Piątkowo, Pniewite, Strucfoń, Tytlewo, Wierzbowo. Każda z wyżej wymienionych wsi stanowi odrębne sołectwo.

Analizując przyrost naturalny na przestrzeni 5 lat, stwierdza się, że w tym okresie tendencja ujemnego przyrostu naturalnego utrzymuje się nieprzerwanie. Liczba urodzeń dzieci w Gminie Lisewo jest w dalszym ciągu niższa niżeli liczba zgonów. Tendencje te powodują również, że z roku na rok zmniejsza się liczba mieszkańców Gminy.

Istotnym zjawiskiem demograficznym jest również zmiana struktury ludności ze względu na wiek. Analizując zachodzące w Gminie Lisewo zmiany demograficzne zauważa się systematyczny wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w populacji gminy. Ludność gminy starzeje się, co wiąże się z potrzebą dostosowania polityki społecznej gminy do zmieniających się potrzeb mieszkańców. Negatywne trendy i prognozy demograficzne są kluczowym wyzwaniem polityki społecznej w Gminie Lisewo. Oczywiście konsekwencją obserwowanych zjawisk demograficznych są narastające potrzeby w zakresie usług skierowanych do seniorów.

POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mająca na celu wspieranie osób i rodzin w przewyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, z którymi nie są w stanie sobie poradzić, wykorzystując własne możliwości i uprawnienia. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w godnych warunkach. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w formie finansowej, rzeczowej i w formie usług. Pomoc społeczna to również pomoc instytucjonalna świadczona przez placówki pomocy społecznej np. domy pomocy społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawcze.

W 2023 r. do najważniejszych powodów korzystania z pomocy społecznej należały: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm.

Jak wynika z dokumentu „Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2023 dla Gminy Lisewo” z usług pomocy społecznej w 2023 r. skorzystały 94 rodziny, w skład których wchodziło 245 osób. W przypadku powyższego wskaźnika, porównując go do okresu od 2019 r. do 2022 r. zauważalny jest trend spadkowy.

Tabela 1. Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2019-2023

	Liczba rodzin	Liczba osób
2019 r.	135	408
2020 r.	120	323
2021 r.	134	364
2022 r.	122	331
2023 r.	94	245

Z tendencją zmniejszającej się ilości osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej wiąże się fakt mniejszego wydatkowania środków na świadczenia finansowe. W tabeli poniżej zamieszczono dane dotyczące kwot wypłaconych w latach 2019-2023.

Tabela 2. Kwota świadczeń pieniężnych wypłaconych w latach 2019-2023.

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2019 r.	312 849,98 zł
2020 r.	270 364, 48 zł
2021 r.	276 702,28 zł
2022 r.	262 930,27 zł
2023 r.	249 293,54 zł

Tabela 3. Kwota świadczeń niepieniężnych w latach 2020-2023.

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2021 r.	444 993,00 zł
2022 r.	417 230,00 zł
2023 r.	531 934,00 zł

Tabela 4. Liczba świadczeń opiekuńczych pobieranych w latach 2017 - 2023

Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Specjalny zasiłek opiekuńczy	55	35	28	20	0	0	0
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	900	896	857	855	866	887	934
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	424	396	374	340	325	371	372
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	2 187	2 099	2 032	1 877	1 853	1 947	1 997
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	851	795	789	672	662	689	691
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	12	12	12	10	0	0	0
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	2 556	2 459	2 396	2 257	2 266	2 387	2 441
Świadczenie pielęgnacyjne	314	325	336	360	413	440	444

Trend spadkowy dotyczący ilości rodzin i wypłacanych świadczeń wynika między innymi z faktu, że kryteria dochodowe w pomocy społecznej są bardzo niskie (kryterium dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 776 zł, dla osoby w rodzinie 600 zł.) i umożliwiają objęcie pomocą osób najuboższych nie posiadających dochodów lub mających bardzo niski dochód. Objęcie pomocą finansową w przypadku osób/rodzin przekraczających kryteria wymaga uznania ich sytuacji za wyjątkowo szczególną i niemożliwą do przewidzenia.

W ramach prowadzonej pomocy społecznej w 2023 r. zauważalna była tendencja zwiększonego zapotrzebowania na niefinansowe formy pomocy tj. pobyt w domu pomocy społecznej, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, teleopieka w postaci opaski do pomiaru parametrów życiowych wraz z opieką telecentrum, usługi

świadczone przez asystenta osoby z niepełnosprawnością, wsparcie asystenta rodziny dla tych rodzin w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze.

EDUKACJA

Na terenie Gminy Lisewo funkcjonują 4 placówki oświatowe.

Na terenie Gminy funkcjonują 2 przedszkola publiczne tj. Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Krusinie oraz Gminne Przedszkole przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lisewie.

Do przedszkola w Krusinie w roku szkolnym 2022/2023 uczęszczało 31 dzieci, w tym 19 sześciolatków oraz 12 dzieci w wieku od 3 do 5 lat.

Do przedszkola w Lisewie w roku szkolnym 2022/2023 uczęszczało 107 dzieci, w tym 33 sześciolatków. W przedszkolu funkcjonowało 6 grup, w tym 2 grupy sześciolatków, 2 grupy pięciolatków, 1 grupa czterolatków i 1 grupa trzylatków. Przedszkole otwarte było codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 6⁴⁵ do 16¹⁵.

Na terenie Gminy działają 2 publiczne szkoły podstawowe: Szkoła Podstawowa im.M. C. Skłodowskiej w Krusinie oraz Szkoła Podstawowa im. J. Korczaka przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lisewie.

W szkole podstawowej w Lisewie w roku szkolnym 2022/2023 uczyło się 283 uczniów. Naukę w szkole podejmowały dzieci z obszaru miejscowości Drzonowo, Chrusty, Krajęcín, Lipienek Lisewo, Malankowo, Mgoszcz, Piątkowo, Pniewite, Strucfoń. Nauczanie odbywało się od poniedziałku do piątku w godzinach od 8⁰⁰ do 14²⁵. Uczniom zapewniano również opiekę na świetlicy szkolnej.

W szkole podstawowej w Krusinie w roku szkolnym 2022/2023 uczyło się 132 uczniów. Naukę w szkole podejmowały dzieci z obszaru miejscowości Bartlewo, Błachta, Kamlarki, Kornatowo, Krusin, Linowiec, Tytlewo, Wierzbowo.

Dzieciom i młodzieży uczęszczającym do przedszkoli i szkół podstawowych zapewnia się transport.

Po ukończeniu szkoły podstawowej młodzież z Gminy Lisewo musi kontynuować naukę poza terenem gminy. Dla uczniów szkół ponadpodstawowych, którzy osiągają wysokie wyniki w nauce przewidziane są nagrody oraz stypendia o charakterze motywującym. W2023 r. na ten cel przeznaczono środki w wysokości 54.400 zł. Możliwe jest również uzyskanie stypendium socjalnego, jednak jego przyznanie ogranicza się do wymogu spełnienia kryterium dochodowe.

Postępująca depopulacja ma odzwierciedlenie w zmniejszającej się liczbie uczniów w placówkach edukacyjnych.

OCHRONA ZDROWIA

Podstawową opiekę medyczną mieszkańcom Gminy Lisewo zapewnia Gminny Ośrodek Zdrowia w Lisewie, który działa jako samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej od 1999 r. W ośrodku zdrowia w 2023 r. można było skorzystać z pomocy lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej m.in. lekarza chorób wewnętrznych, lekarza internisty, pediatry i ginekologa. Pacjenci korzystali również z pomocy pielęgniarki środowiskowej i położnej. W 2023 r. realizowana była powszechna praktyka zdrowotna poprzez badania diagnostyczne na wirusowe zapalenie wątroby typu „B”, akcje krwiodawstwa, badania mammograficzne, kontynuowano ogólnopolski program profilaktyki czerniaka z którego korzystały dzieci ze szkół w Lisewie i Krusinie i miał on charakter edukacyjny.

W sąsiedztwie Gminnego Ośrodka Zdrowia funkcjonuje gabinet rehabilitacyjny, z którego usług można korzystać w ramach ubezpieczenia z Narodowego Funduszu Zdrowia bądź prywatnie. Gabinet Rehabilitacyjny posiada szeroki zakres usług rehabilitacyjnych i świadczy je również dla osób z poza terenu gminy Lisewo.

Jednostką działającą na rzecz osób z niepełnosprawnością na terenie Gminy Lisewo jest Zakład Aktywności Zawodowej w miejscowości Drzonowo. Zakład Aktywności Zawodowej zatrudnia 47 osób z niepełnosprawnością, w tym 26 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 21 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. W Zakładzie zatrudnienie podejmują osoby z terenu całego powiatu chełmińskiego, zaś osób zatrudnionych z gminy Lisewo jest 9. Zakład działa w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej, prowadząc działalność gospodarczą opartą o produkcję opakowań kartonowych, wyrobów elementów drewnianych (np. meble ogrodowe), prac rękodzielniczych, usług działu gospodarczego (np. koszenie trawników, porządkowanie ogrodów) oraz usług gastronomicznych.

W Lisewie prowadzony jest punkt konsultacyjny w ramach którego zapewnia się pomoc terapeutyczną dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków. Działania te finansowane są w ramach Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii. Za wykonanie powyższego programu odpowiedzialna jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do jej zadań należy również podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków. W ramach programu zaplanowano prowadzenie działalności profilaktycznej poprzez zajęcia artystyczne, sportowo-rekreacyjne dla uczniów.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Działalność kulturalną w Gminie Lisewo prowadzi Gminna Biblioteka Publiczna. Biblioteka w minionych latach była organizatorem wielu wydarzeń kulturalnych tj. finałów Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, obchodów Narodowego Święta Niepodległości, zajęć w czasie ferii szkolnych (kulinarnych, kreatywnych, rękodzielniczych),

cotygodniowych zajęć dla dzieci, wyjazdów do kina i wycieczek krajoznawczych, spotkań autorskich, warsztatów tematycznych dla różnych grup wiekowych. W 2023 r. został zrealizowany projekt „Blisko lisewskiej Biblioteki” w ramach którego poprowadzono zajęcia dla dzieci w trakcie trwania wakacji, szkolenia bibliotekarzy i partnerów, zjazd bibliotekarzy, wyjazd studyjny, imprezę plenerową, kino sferyczne dla przedszkolaków. W ramach projektu przeprowadzono konkurs na inicjatywy oddolne, który pozwolił 6 grupom na realizację własnych pomysłów. Biblioteka samodzielnie lub we współpracy z innymi osobami/podmiotami przeprowadziła liczne zajęcia rozwijające umiejętności i integrujące lokalną społeczność. Ponadto biblioteka dysponuje bogatym księgozbiorem, który jest chętnie wypożyczany przez mieszkańców Gminy.

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

Jednym z wyznaczników aktywności społecznej jest liczba podmiotów trzeciego sektora. W Gminie Lisewo działają 23 organizacje pozarządowe.

1. Ludowy Klub Sportowy „Victoria” w Lisewie
2. Ochotnicza Straż Pożarna w Bartlewie
3. Ochotnicza Straż Pożarna w Drzonowie
4. Ochotnicza Straż Pożarna w Krajęcinnie
5. Ochotnicza Straż Pożarna w Linowcu
6. Ochotnicza Straż Pożarna w Lisewie
7. Ochotnicza Straż Pożarna w Lipienku
8. Ochotnicza Straż Pożarna w Malankowie
9. Ochotnicza Straż Pożarna w Mgoszczu
10. Ochotnicza Straż Pożarna w Pniewitem
11. Ochotnicza Straż Pożarna w Strucfoniu
12. Koło Gospodyń Wiejskich „Lejdis” w Lisewie
13. Koło Gospodyń Wiejskich „Malinówki” w Malankowie
14. Koło Gospodyń Wiejskich „Sami Swoi” w Bartlewie
15. Koło Gospodyń Wiejskich w Krusinie
16. Koło Gospodyń Wiejskich „Linowianki” w Linowcu
17. Koło Gospodyń Wiejskich w Kamlarkach
18. Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych „Lipienianka” w Lipienku
19. Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Gminy Lisewo
20. Stowarzyszenie Kuźnia Inicjatyw Lokalnych w Lisewie
21. 5 Wielopoziomowa Drużyna Harcerska w Lisewie

Ważnym dokumentem w obszarze działalności organizacji pozarządowych w Gminie Lisewo jest przyjęty „Program Współpracy Gminy Lisewo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy

z dnia 24 kwietnia o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”. W 2024 roku na współpracę z organizacjami pozarządowymi zaplanowano przeznaczyć 41.000 zł.

Gmina Lisewo oferuje organizacjom pomoc nie tylko w zakresie finansowym ale również w formie użyczenia sal, pomieszczeń, sprzętu należącego do gminy tak aby ułatwić pracę osobom zaangażowanym w działania.

Na terenie Gminy Lisewo funkcjonuje 10 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. OSP Lisewo oraz OSP Lipienek są jednostkami zgłoszonymi w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. OSP Bartlewo, OSP Pniewite, OSP Strucfoń są jednostkami o charakterze wspomagającym. OSP Drzonowo, OSP Krajęcín, OSP Linowiec, OSP Malankowo, OSP Mgoszcz są jednostkami honorowymi. Mimo, iż jednostki ze względu na powyższy podział mają różnorodny zakres działań to Druhowie stowarzyszeni we wszystkich jednostkach są nieocenioną pomocą dla społeczności gminnej. Druhowie działają przy organizacji wydarzeń lokalnych oraz uroczystych świątach państwowych, angażują się w aktywizację środowisk wiejskich w sołectwach, w działania edukacyjne, profilaktyczne i prozdrowotne.

Kolejną grupą prężnie działającą na terenie Gminy Lisewo są Koła Gospodyń Wiejskich. Na terenie naszej gminy funkcjonuje 7 stowarzyszeń. Koła Gospodyń Wiejskich są organizacjami, których celem jest przede wszystkim wsparcie przedsiębiorczości kobiet na wsi a także promocja tradycji i kultury. Działania prowadzone przez Panie są również działaniami skierowanymi na integrację społeczności wiejskiej co w efekcie przyczynia się do podniesienia atrakcyjności danych miejscowości. Na pomoc Pań z kół gospodyń wiejskich można liczyć również przy organizacji gminnych imprez okolicznościowych, gdyż to dzięki nim w strefach gastronomicznych można skosztować produktów regionalnych i tradycyjnych. Swoją działalność Panie prezentowały w trakcie gminnych wydarzeń t.j: biesiada europejska, jarmarki świąteczne, finały Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, noc świętojańska, dożynki gminno-parafialne. Panie biorą również udział w wydarzeniach o zasięgu ponadlokalnym t.j. Bitwa Regionów, jarmarki świąteczne, promując nie tylko swoje miejscowości ale również Gminę Lisewo.

Kolejną organizacją działającą na terenie Gminy Lisewo jest Kuźnia Inicjatyw Lokalnych, która prowadzi działalność od 2015 r. jako jeden z Ośrodków „Działaj Lokalnie”. Pierwotnie działalność organizacji prowadzona była już od 2003 r. w ramach Stowarzyszenia Przyjaciół Gminy Lisewo. Misją Kuźni Inicjatyw Lokalnych jest podejmowanie działań na rzecz wszechstronnego rozwoju Gminy Lisewo i współpraca z innymi organizacjami pozarządowymi. Do najważniejszych działań należą wspieranie aktywności i integracji społecznej i lokalnej, promocja edukacji, promocja kultury fizycznej, sportu i turystyki, praca na rzecz dzieci, młodzieży i seniorów. Przykładem działalności Kuźni są warsztaty plastyki sensorycznej, warsztaty malarskie, warsztaty lego, warsztaty artystyczne - prowadzone dla różnych grup wiekowych, akcje świątecznych spotkań dla osób starszych oraz systematycznych spotkań w ramach klubów seniora, piknik charytatywny czy stworzenie miasteczka ruchu drogowego. W związku z tym, że Kuźnia prowadzi swoją działalność w ramach programu „Działaj Lokalnie” ma możliwość współpracy z Gminą Chełmża, Gminą Książki, Gminą Grudziądz, Gminą Wąpielsk a realizacji programu służy organizowanie konkursów grantowych, w ramach których wspierane są projekty o charakterze dobra wspólnego, inicjujące współpracę mieszkańców z małych miejscowości. Ta forma działalności stanowi ogromną możliwość dla mieszkańców Gminy,

którzy nie posiadają doświadczenia w pozyskiwaniu funduszy, gdyż decyzje o przyznaniu środków zapadają na szczeblu lokalnym. Dla przykładu, w roku bieżącym z dotacji programu „Działaj Lokalnie” mieszkańcy Gminy Lisewo pozyskali na realizację projektów kwotę 13,500 zł.

Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Gminy Lisewo jest organizacją działającą na rzecz najstarszego grona społeczności gminnej, zostało powołane 5 listopada 2014 r. i oficjalnie zarejestrowane w Starostwie Powiatowym w Chełmnie. W latach wcześniejszych emeryci zrzeszali się w ramach Chełmińskiego Koła Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów. Obecnie do stowarzyszenia należy 38 osób – 36 kobiet i 2 mężczyzn. Najmłodsza osoba należąca do stowarzyszenia ma 50 lat a najstarsza 96 lat. W znacznej większości emeryci są mieszkańcami Lisewa choć są osoby z miejscowości tj. Lipienek, Pniewite, Piątkowo, Kornatowo i Krusin. Emeryci spotykają się systematycznie raz w miesiącu. W trakcie spotkań świętują urodziny osób urodzonych w danym miesiącu, świętują dzień kobiet oraz andrzejki, szczególną uwagę przywiązują do świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia. Emeryci organizują wycieczki o charakterze kulturalnym i krajoznawczym. Dobrowolne zrzeszanie się osób starszych jest przejawem chęci uczestniczenia w życiu społecznym i byciu aktywnym. Celem stowarzyszenia jest reprezentowanie interesu jego członków jak również popularyzowanie problemów tej grupy wiekowej wśród społeczności lokalnej. Tradycją w Gminie Lisewo stało się uroczyste świętowanie Dnia Seniora. Corocznie, począwszy od 2017 r. Seniorom umiła się ten dzień organizując spotkanie w ramach którego jest zabawa taneczna z różnorodnymi konkursami, poczęstunek oraz występy artystyczne przygotowane przez dzieci.

Ludowy Klub Sportowy „Victoria” w Lisewie jest stowarzyszeniem kultury fizycznej, które zrzesza ponad stu zawodników i zawodniczek. Klub sportowy zajmuje się upowszechnianiem dyscypliny sportowej jaką jest piłka nożna, prowadząc drużyny seniorskie, młodzików, żaków, orlików i skrzatów.

Działalność ukierunkowana jest przede wszystkim na rozwój fizyczny dzieci i młodzieży, jednakże działacze klubowi dbają również o edukację, profilaktykę i promocję zdrowego stylu życia i przeciwdziałaniu uzależnieniom. Ponadto Klub sportowy jest organizatorem turniejów piłki nożnej, w tym turniejów charytatywnych, organizatorem wyjazdów o charakterze edukacyjnym i kulturalnym dla swoich wychowanków.

5 Wielopoziomowa Drużyna Harcerska w Lisewie jest organizacją wychowawczą dzieci i młodzieży, która działa na terenie gminy od 6 lat. Głównym celem działalności jest wspieranie wychowania harcerek i harcerzy oraz tworzenie warunków do ich wszechstronnego rozwoju. Drużyna harcerska to przede wszystkim ruch społeczny, który ma wpływ na kształtowanie postawy i charakteru najmłodszych obywateli. Harcerze działają na wielu płaszczyznach, organizują lub biorą udział w uroczystościach upamiętniających ważne wydarzenia, bohaterów i święta narodowe, angażują się w pomoc osobom potrzebującym, akcje charytatywne i kulturalne, podnoszą swoje umiejętności uczestnicząc w szkoleniach, biwakach. Harcerze mieli możliwość uczestniczenia i reprezentowania swojej drużyny w wydarzeniach międzynarodowych tj. światowe dni młodzieży, międzynarodowy zlot skautowy, uroczystości upamiętniające 80 Rocznicę Bitwy o Monte Cassino. Należy podkreślić, że wszyscy członkowie drużyny są jednocześnie członkami Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej OSP Lisewo. Osoby odpowiedzialne za prowadzenie drużyny swoją pracą umożliwiają dzieciom i młodzieży poznanie świata i zdobywanie różnorodnych doświadczeń.

3.2. WYNIKI BADANIA ILOŚCIOWEGO

Zdiagnozowane problemy i potrzeby

Mieszkańki i mieszkańcy tworzący Gminę Lisewo są coraz bardziej świadomi potrzeb wspólnoty i dążą do ich zaspokajania, są zainteresowani sprawami społeczności i posiadają poczucie odpowiedzialności za jej dobro. Tworząc Strategię założono aktywny udział społeczności lokalnej. Zespół udostępnił ankiety internetowe, przeprowadził badania ankietowe w szkołach w celu zdiagnozowania najmłodszej grupy mieszkańców, rozmawiano z mieszkańcami w sołectwach, z przedstawicielami jednostek organizacyjnych w Gminie, przedstawicielami organizacji pozarządowych a także z przedstawicielami władzy uchwałodawczej. W ramach diagnozy społecznej badani odpowiadali na pytania ankietowe. Stworzono trzy rodzaje ankiet dla rodziców dzieci szkolnych, młodzieży w wieku 10 – 14 oraz ogółu społeczeństwa powyżej 18 roku życia, ta ostatnia również w wersji ankiety internetowej

Ankiety wypełniło 539 osób.

1. Ankiety dla rodziców dzieci szkolnych – 201 osób
2. Ankiety młodzieży 195 osób:
 - 10 lat- 11 osób
 - 11 lat – 38 osób
 - 12 lat – 41 osób
 - 13 lat – 63 osoby
 - 14 lat- 42 osoby
3. Ankiety dla ogółu społeczeństwa wersja papierowa i ankieta internetowa 143
 - Poniżej 25 lat – 14 osób
 - Wiek 26-35 lat – 21 osób
 - Wiek 36-45 lat – 47 osób
 - Wiek 46-55 – 13 osób
 - Wiek 56 – 65 – 16 osób
 - Powyżej 65 roku życia – 32 ankiety

Wynikiem konsultacji są dane przedstawione poniżej:

1. W okresie od września 2024 r. – października 2024 r. przeprowadzone zostały konsultacje społeczne wśród uczniów klas IV- VIII (w formie ankiety). W „badaniu opinii” wzięło udział 195 młodych osób poniżej prezentujemy po 4 odpowiedzi które uzyskały największe poparcie wśród badanych:

 Młodzież mieszkająca na terenie Gminy Lisewo jak najbardziej istotne wśród swojej grupy rówieśniczej wymienia problemy:

- Wagary, wulgaryzmy, wandalizm
- Problemy z nauką,
- Przemoc rówieśnicza, hejt
- Uzależnienie od gier i internetu, hejt w internecie i mediach społecznościowych,

✿ Jako działania, które należy podejmować w celu wyeliminowania lub ograniczenia problemu uzależnień młodzież wskazuje:

- ✚ Pomoc psychologiczno – terapeutyczną dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin,
- ✚ Profilaktykę dzieci i młodzieży,
- ✚ Organizowanie grup wsparcia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin,
- ✚ Rozwijanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego,

✿ Obszary w których należy poszerzyć ofertę usług społecznych to:

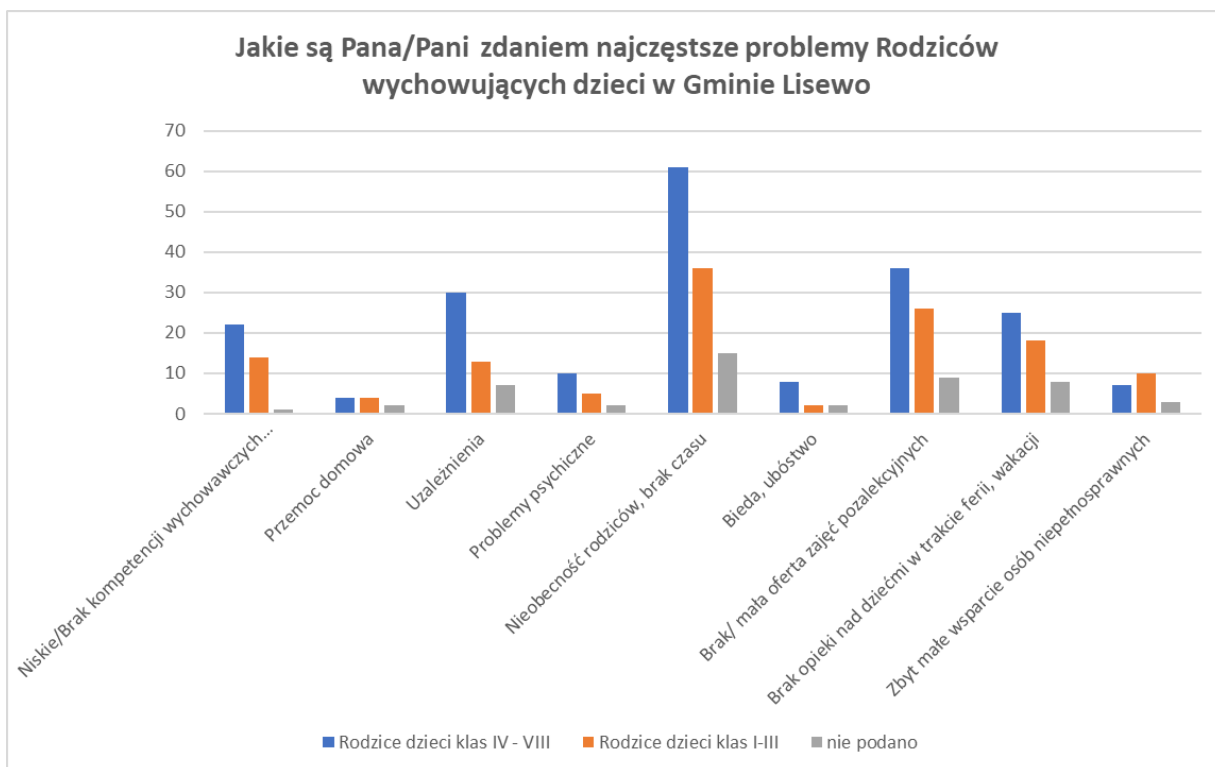
- ✚ Sportowe zajęcia pozalekcyjne,
- ✚ Organizacja obozów, kolonii i półkolonii,
- ✚ Językowe zajęcia pozalekcyjne,
- ✚ Usługi psychologiczno – terapeutyczne,

✿ Na pytanie o zaangażowanie w działalność społeczną, określoną jako pomoc np. w formie wolontariatu, ilość głosów kształtowała się następująco:

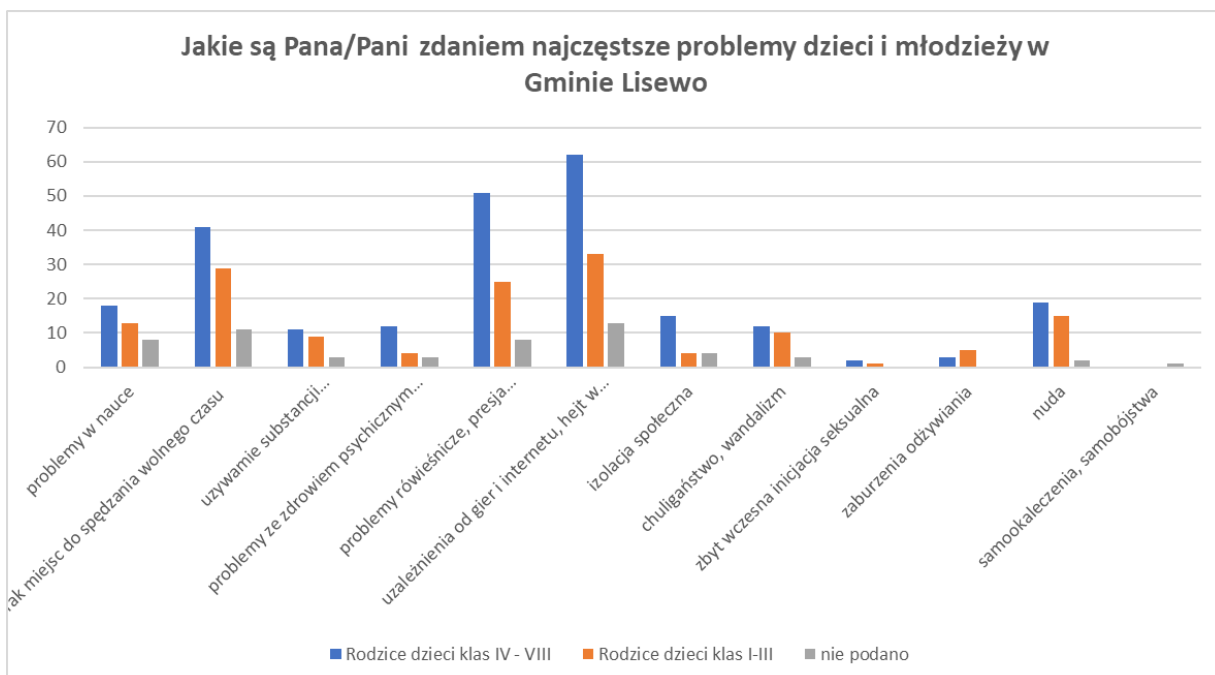
- ✚ Raczej tak
- ✚ Trudno powiedzieć,
- ✚ Zdecydowanie tak,

Wnioski: Problem wulgarnego zachowania i wandalizmu wysuwa się na prowadzenie jeżeli chodzi o najistotniejszy problem w każdej grupie wiekowej od 10 – 14 r.ż., problemy z nauką nabierają większego znaczenia u starszych dzieci 13-14 l., waga pozostałych problemów pozostaje na podobnym poziomie. Jako działania które mają pomagać w wyeliminowaniu problemu uzależnień młodzież wskazuje zarówno działania skierowane ściśle do osób uzależnionych takie jak pomoc terapeutyczną czy grupy wsparcia przy jednoczesnym wskazaniu konieczności podejmowania działań profilaktycznych czy organizowania wolnego czasu. Sama młodzież jako najbardziej pożądaną formę rozwoju usług kładzie na działalność sportową, w następnej kolejności organizowanie czasu w trakcie ferii czy wakacji, zajęcia językowe oraz co jest warte uwagi usługi psychologiczno – terapeutyczne co wpisuje się w ogólnokrajowy kryzys zdrowia psychicznego u dzieci i dorosłych. Jeżeli chodzi o chęć zaangażowania się w życie społeczne to jest ono umiarkowane. Warto jednak zwrócić uwagę, że w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Lisewie od kilku lat z powodzeniem działa Koło Wolontariatu które przeprowadza liczne akcje charytatywne i angażuje wielu młodych ludzi w swoje działania.

2. Badanie w formie ankiety przeprowadzone wśród rodziców dzieci w wieku szkolnym, ankietę wypełniło 201 osób. Poniżej prezentujemy wyniki badań ankietowych:

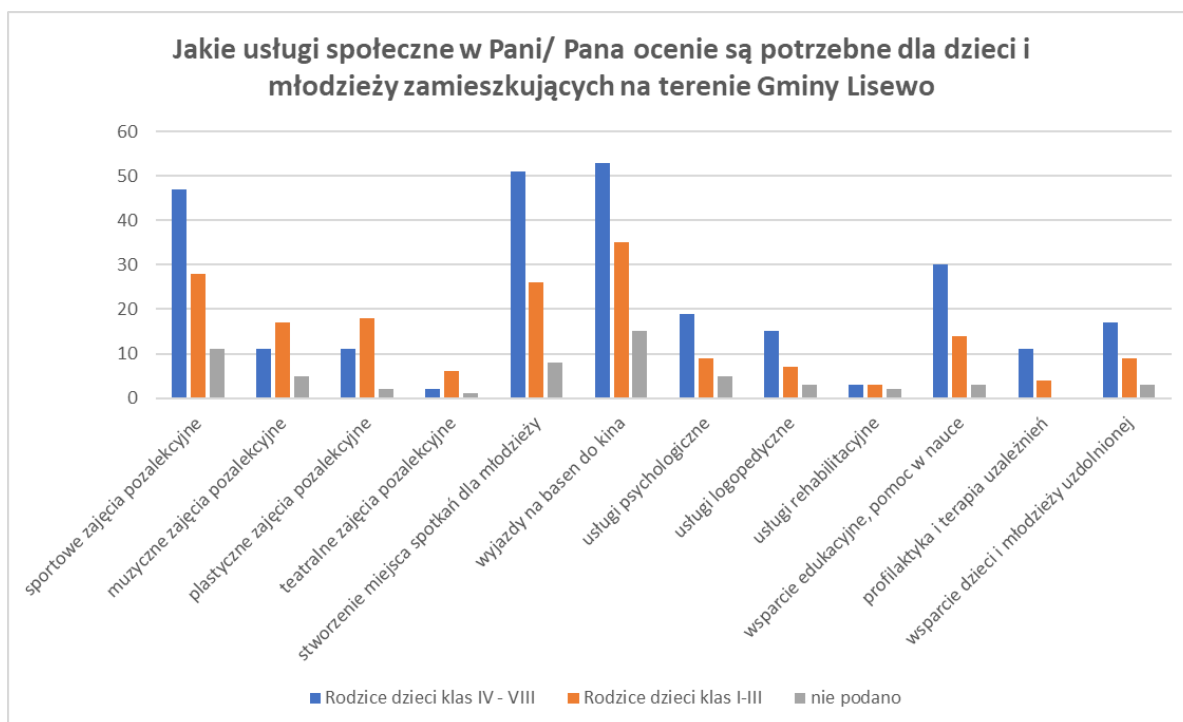

Podsumowując wyniki badania, wyraźnie da się zauważyć potrzebę wsparcia rodzin z dziećmi w zakresie organizowania wolnego czasu. Rodzice sami zauważają, że problemem staje się ich brak czasu i można wydedukować że rozwiązaniem na to miałyby być organizowane przez Gminę różne formy zajęć czy to pozalekcyjnych czy też feryjno-wakacyjnych. Zauważone też zostały problemy związane z uzależnieniami czy kompetencjami społecznymi.

Jako najbardziej dotkliwe rodzice wskazują problemy dotyczące uzależnień od internetu czy gier komputerowych – także hejt w internecie, co ma także związek ze wskazywaną presją rówieśniczą.

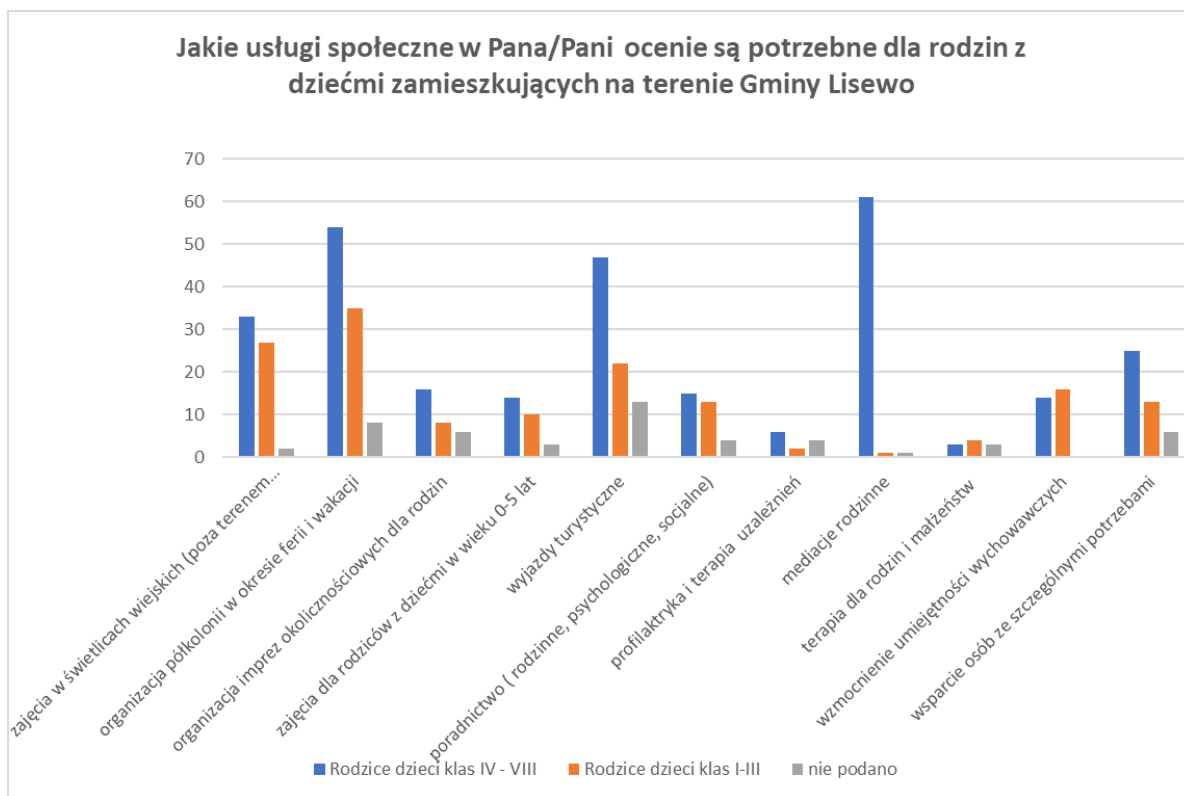
Kolejną wartą zauważenia kwestią jest brak miejsc do spędzania wolnego czasu oraz problemy w nauce.

Wyniki uzyskane w tym pytaniu ankietowym są odpowiedzią na wskazane w poprzednich pytaniach problemy. Największy nacisk kładziony jest na:

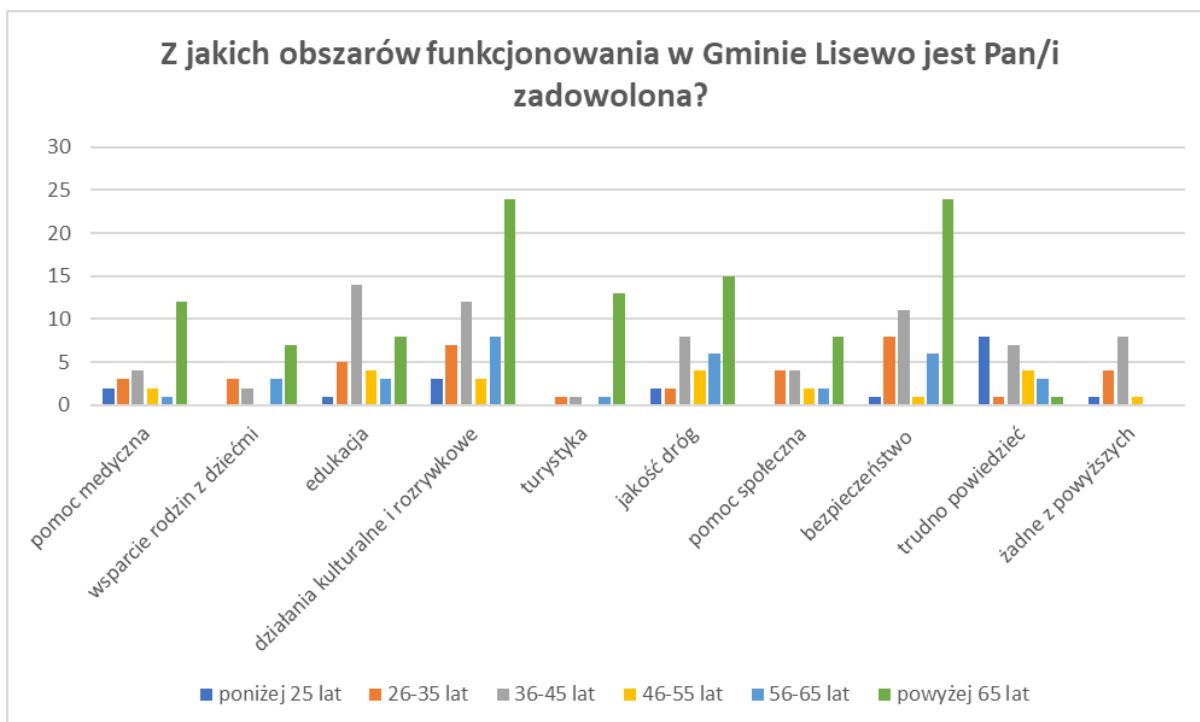
- wyjazdy rekreacyjne,
- stworzenie miejsca spotkań dla młodzieży
- sportowe zajęcia pozalekcyjne.

Ważną uwagę jest także potrzeba wsparcia edukacyjnego oraz usług logopedycznych czy psychologicznych.

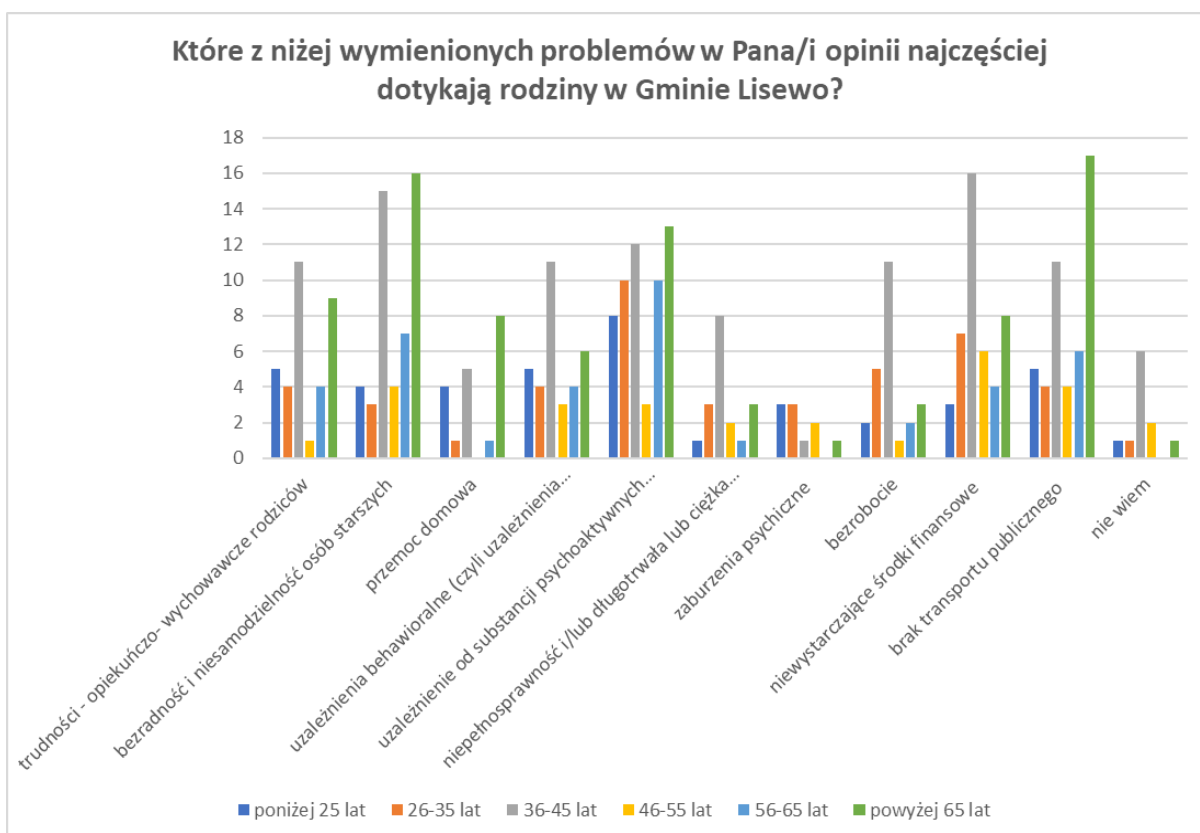

Usługi społeczne dla rodzin pokrywają się częściowo z usługami dla dzieci i młodzieży tj., organizowanie wolnego czasu w postaci zajęć oraz kolonii czy półkolonii, wyjazdy turystyczne. Bardzo dużą liczbę głosów otrzymały też mediacje rodzinne wśród rodziców dzieci klas starszych. Zaznaczenia wymaga także potrzeba zabezpieczenia potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

3. W okresie od września – do października 2024 r. przeprowadzone zostały konsultacje społeczne wśród mieszkańców Gminy Lisewo w formie ankiety, w formie zarówno internetowej jak i papierowej, w „badaniu opinii” wzięło udział 539 osób.

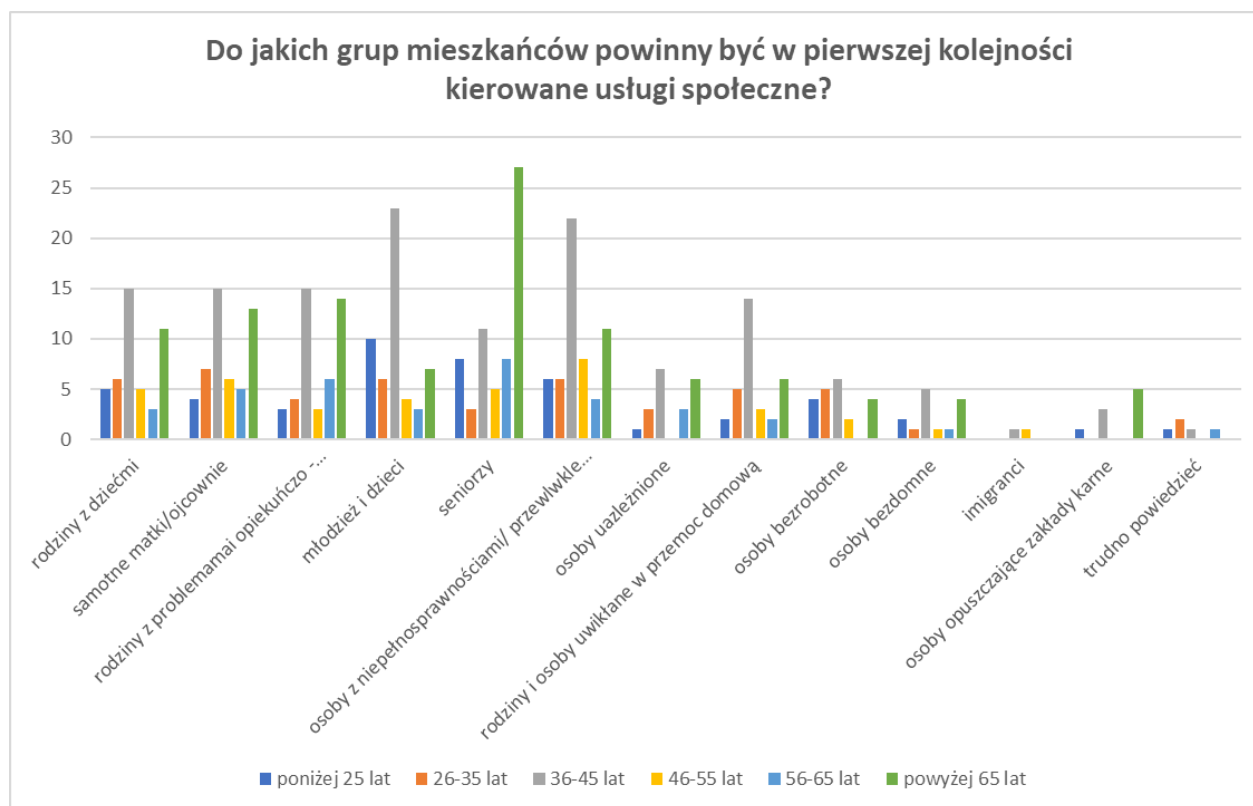

Osoby przebadane są najbardziej zadowolone z działań kulturalnych na terenie Gminy, u osób w wieku powyżej 65 r.ż. widzimy też wyraźne zadowolenie z poziomu bezpieczeństwa, popierają to też młodsze grupy. W grupie osób 36 – 45 lat, dobrze widziana jest także edukacja czy jakość dróg.

Wśród badanych osób we wszystkich grupach wiekowych na podobnym poziomie wskazano problem uzależnienia od substancji psychoaktywnych. Dla osób w wieku powyżej 65 r.ż. dotkliwy jest brak transportu publicznego oraz

bezradność i niesamodzielność osób starszych. Młodsze grupy wskazują ponadto na niewystarczające środki finansowe oraz trudności wychowawcze rodziców.

Grupami wymagającymi wsparcia wg wszystkich ankietowanych są:

1. Seniorzy,
2. Osoby z niepełnosprawnościami/przewlekłe chore,
3. Młodzież i dzieci,
4. Samotne matki oraz rodziny z dziećmi.

W grupie osób powyżej 65 r.ż. zdecydowanie wskazano grupę seniorów, natomiast wśród osób w wieku 26 – 45 lat najwięcej osób wskazało młodzież i dzieci.

Ad. 1 – Ad 2. Badani wskazali, że wśród seniorów i osób z niepełnosprawnościami na pierwszym miejscu plasuje się problem samotności, problemy psychiczne i emocjonalne a w dalszej kolejności brak transportu publicznego oraz brak miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami.

Odpowiedzią na powyższe ma być wsparcie w zakresie:

- tworzenia i prowadzenia placówek wsparcia dziennego,
- zapewnienia całodobowej opieki,
- rozwijanie i tworzenie form spędzania wolnego czasu.

Ad. 3 Według badanej grupy młodzież i dzieci borykają się z problemami natury behawioralnej (nadmierne

korzystanie z urządzeń elektronicznych, zaburzenia odżywiania), przemoc rówieśnicza, zaburzenia psychiczne np. depresja oraz używanie substancji psychoaktywnych i demoralizacja, a w dalszej kolejności przestępczość.

Pomimo wskazania dość trudnych problemów dotyczących młodzieży, jako usługi które należałoby rozwijać wskazano:

- ✚ sportowe zajęcia pozalekcyjne,
- ✚ organizację półkolonii i obozów,
- ✚ korepetycje,
- ✚ językowe zajęcia pozalekcyjne
- ✚ usługi psychologiczne i terapeutyczne,

Ad. 3 – 4 Wśród badanych osób, wskazano następujące problemy z którymi borykają się rodziny z terenu Gminy Lisewo. W pierwszej kolejności wskazano uzależnienie od substancji psychoaktywnych (np. alkoholu, narkotyków), później brak transportu publicznego, niewystarczające środki finansowe oraz trudności opiekuńczo- wychowawcze rodziców.

W obszarze wspierania rodzin z dziećmi jako najważniejsze pola wskazano:

- ✚ poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne),
- ✚ organizowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży,
- ✚ organizowanie grup wsparcia dla rodzin z różnego rodzaju problemami (np. uzależnienia, przemoc, zaburzenia psychiczne),
- ✚ podnoszenie kompetencji opiekuńczo wychowawczych rodziców,

3.2. WYNIKI BADANIA JAKOŚCIOWEGO

W ramach diagnozy zorganizowano spotkania:

- z Radnymi gminy Lisewo i Sołtysami
- z seniorami z Błachty, Kornatowa, Lisewa, Pniewitego
- z mieszkańcami Wierzbowa i Linowca
- z przedstawicielami organizacji pozarządowych, kierownikami jednostek organizacyjnych Gminy Lisewo,
- dla wszystkich mieszkańców Gminy Lisewo

W okresie od września 2024 r. – do listopada 2024 r. przeprowadzone zostały konsultacje społeczne wśród mieszkańców Gminy Lisewo także w formie spotkań z przedstawicielami władz lokalnych, przedstawicielami organizacji pozarządowych czy kierownikami jednostek organizacyjnych, a także mieszkańcami w kilku sołectwach. Podczas warsztatów i rozmów mieszkańcy wskazywali w szczególności na potrzebę wsparcia osób z niepełnosprawnościami, osób niesamodzielnych. Duży nacisk kładziono na punkt poradnictwa, który udzielałby porad odnośnie form wsparcia zarówno finansowych jak i niefinansowych możliwych do uzyskania w różnych instytucjach. Wskazywano także na potrzebę aktywizacji osób w sołectwach znajdujących się w dużej odległości od miejscowości Lisewo. Wielokrotnie przy różnych formach wsparcia pojawiał się problem braku mobilności, co

potwierdziło uzyskane już wcześniej dane z badania ilościowego. Na spotkaniach pojawiły się głosy odnośnie profilaktyki – promocji zdrowia, która ma ogromne znaczenie w kształtowaniu odpowiednich postaw zdrowotnych z naciskiem na zajęcia sportowe dla różnych grup społecznych. Z Dyrektorami szkół omówiono zauważone problemy i możliwości współpracy w zakresie pomocy jak i zorganizowania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, biorąc pod uwagę możliwości transportu w ramach odwozów i dowozów szkolnych.

3.3. ANALIZA SWOT

Po zebraniu licznych informacji i danych obrazujących problemy społeczne istniejące w Gminie Lisewo możemy dokonać tzw. analizy SWOT. Polega ona na wyodrębnieniu uwarunkowań wewnętrznych: „silnych stron”, które należycie wykorzystane mogą służyć rozwojowi gminy i rozwiązaniu kwestii społecznych oraz „słabych stron”, których istnienie utrudniać będzie rozwój usług.

Analiza zawiera również czynniki zewnętrzne: „szanse”, które nie są bezpośrednio zależne od gminy, ale prawidłowo wykorzystane przysłużą się do jej rozwoju oraz „zagrożenia”, które mogą utrudniać rozwój gminy.

Analiza SWOT jest powszechnie stosowaną metodą przy określaniu priorytetów rozwojowych w pracach nad Strategią. Rzetelne i wnikliwe opracowanie analizy SWOT jest ważnym etapem procesu planowania strategicznego. W przedmiotowej analizie odniesiono się do diagnozy społecznej opracowanej na podstawie danych dotyczących Gminy Lisewo, a także istniejących kwestii społecznych.

MOCNE STRONY:	SŁABE STRONY:
<p>Rozwój lokalnej przedsiębiorczości generującej nowe miejsca pracy.</p> <p>Samorganizowanie się grup seniorów na terenie Gminy.</p> <p>Możliwość podjęcia prac sezonowych na terenie Gminy.</p> <p>Świadczenie usług społecznych przez instytucje Gminne.</p> <p>Podjęcie przedsięwzięć mających na celu podniesienie poziomu życia seniorów i ich aktywizację.</p> <p>Zintegrowane działania instytucji działających na rzecz różnych grup społecznych.</p> <p>Podjęcie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami na poziomie ponadgminnym.</p> <p>Rozwinięta infrastruktura sportowa, rekreacyjna</p>	<p>Słaba sieć komunikacji publicznej.</p> <p>Nierównowaga w strukturze bezrobotnych i biernych zawodowo według płci (przewaga kobiet).</p> <p>Występowanie dużej liczby osób pracujących dorywczo bez umowy o pracę.</p> <p>Niskie wykształcenie i kwalifikacje zawodowe osób bezrobotnych.</p> <p>Brak organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.</p> <p>Występowanie barier architektonicznych.</p> <p>Słaba oferta spędzania wolnego czasu po zajęciach szkolnych dla dzieci i młodzieży (w tym działalność ngo).</p> <p>Zaniedbania wychowawcze i opiekuńcze nad dziećmi w rodzinach dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo.</p> <p>Roszczeniowość postaw klientów CUS i brak motywacji oraz chęci do zmiany swej sytuacji.</p>

<p>i kulturalna.</p> <p>Prężnie działające organizacje i instytucje lokalne zajmujące się bezpieczeństwem publicznym (Policja, OSP).</p>	<p>Zwiększający się problem związany z nadużywaniem alkoholu w rodzinach.</p> <p>Słaba baza lokalowa CUS.</p> <p>Brak mieszkań socjalnych.</p> <p>Brak dostatecznego wykorzystania walorów turystycznych Gminy.</p>
<p style="text-align: center;">SZANSE:</p> <p>Bliska odległość od dużych miast regionu (Toruń, Grudziądz).</p> <p>Wjazd na autostradę A1.</p> <p>Pozyskiwanie środków zewnętrznych z przeznaczeniem na rozwiązywanie problemów społecznych i ich skutków.</p> <p>Rozwój wolontariatu.</p> <p>Programy PFRON.</p> <p>Możliwość przekwalifikowania osób bezrobotnych lub zdobycie kwalifikacji zawodowych.</p> <p>Możliwość podjęcia pracy poza gminą w sąsiednich dużych miastach.</p> <p>Wykorzystanie terenów w celu rozwoju turystyki i agroturystyki na terenie Gminy.</p> <p>Kampanie i programy edukacyjne wpływające na wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie kwestii przemocy domowej.</p> <p>Stałe doskonalenie kadr pomocy społecznej (szkolenia, kursy).</p> <p>Właściwe rozpoznanie problemów społecznych na szczeblu ponadgminnym i dostosowanie form wsparcia.</p>	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA:</p> <p>Rozwój patologii społecznych, w tym różnego rodzaju uzależnień.</p> <p>Brak aspiracji do podnoszenia kwalifikacji zawodowych wśród klientów pomocy społecznej.</p> <p>Dziedziczenie bezrobocia i wyuczonej bezradności.</p> <p>Niski przyrost naturalny.</p> <p>Rosnąca liczba osób starszych wymagających opieki.</p> <p>Niska aktywność zawodowa osób niepełnosprawnych.</p> <p>Konkurencyjne działania gmin sąsiadujących starających się przyciągnąć inwestorów, turystów oraz fundusze zewnętrzne.</p> <p>Nadmierna biurokracja.</p> <p>Znacząca skala nielegalnego zatrudnienia.</p> <p>Występowanie trudności opiekuńczo- wychowawczych w rodzinach.</p> <p>Nakładanie na samorządy dodatkowych zobowiązań bez zapewniania źródeł finansowania.</p> <p>Brak wolontariuszy świadczących pomoc osobom wymagającym wsparcia.</p>

4. WNIOSKI I REKOMENDACJE Z BADANIA

Przy konstruowaniu działań na rzecz społeczności lokalnej należy brać pod uwagę w szczególności działania na rzecz wskazanych grup społecznych:

1. Seniorzy – wsparcie w zakresie mobilności. W celu rozwiązania problemu osamotnienia i wsparcia w codziennym funkcjonowaniu – organizowanie wspólnych form spędzania czasu np. Kluby seniora czy Dienne Domy Pomocy, dla aktywnych seniorów także wyjazdy turystyczne i rekreacyjne.
2. Osoby z niepełnosprawnościami/niesamodzielne – w diagnozie szczególnie wybrzmiał problem z mobilnością co w szczególny sposób utrudnia uczestniczenie w życiu społecznym, ale także w dostępie do opieki medycznej. Zwrócono uwagę na potrzebę dostępu do informacji poprzez poradnictwo socjalne ponieważ pomoc osobom niesamodzielnym funkcjonuje na poziomie kilku obszarów zabezpieczenia społecznego i ważne jest zebranie tych informacji i przekazanie ich w formie dostępnej dla osób wymagających wsparcia. Na podstawie danych Centrum Usług Społecznych, które wskazują na rosnącą liczbę osób niesamodzielnych oraz osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne można też zaobserwować potrzebę wsparcia w formie usług opiekuńczych oraz w formie opieki wytchnieniowej.
3. Dzieci i młodzież – najczęściej dotykana potrzeba to wsparcie w zakresie organizacji czasu wolnego, w formie zarówno zajęć pozalekcyjnych - sportowych czy kreatywnych jak i organizacja półkolonii czy kolonii, wyjazdy turystyczne. Wzmocnienie w zakresie pomocy edukacyjnej np. pomoc w odrabianiu lekcji. Szczególną uwagę trzeba zwrócić na przeciwdziałanie uzależnieniom zarówno behawioralnym jak od substancji psychoaktywnych.
4. Rodziny z dziećmi – wsparcie w zakresie opisanym w pkt 3, jak i pomoc udzielania rodzicom w formie mediacji czy wsparcie terapeutyczne (pomoc psychologiczna), profilaktyka w zakresie zarówno uzależnień, jak i zdrowego trybu życia.

Gmina Lisewo ma duże zasoby zarówno jeżeli chodzi o ludzi, jak i infrastrukturę. Umiejętnie korzysta ze środków wewnętrznych, jak i zewnętrznych w celu aktywizowania społeczności lokalnej oraz podejmowania działań rozwojowych. Z jednej strony ma problemy typowe dla społeczności wiejskiej tj. duże odległości, brak komunikacji, zakorzenione wzorce rodzinne. Z drugiej strony boryka się z problemami zmieniającej się struktury społecznej, która zmierza ku rozwojowi ekonomicznemu, któremu towarzyszą nowe problemy społeczne jakimi jest m.in. konieczność zapewnienia opieki osobom starszym, wzrost patologii społecznych

tj. alkoholizmu, przemocy, czy bycia w ukryciu osób ze szczególnymi potrzebami.

W związku z powyższym istotne jest zdawanie sobie sprawy z zagrożeń przy jednoczesnym wykorzystaniu szans jakie na nas czekają.

FORMULARZ KONSULTACJI

*Diagnoza potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych
w Gminie Lisewo*

L.p.	Aktualny zapis	Proponowane zmiany	Uzasadnienie

Inne uwagi

Dane uczestnika konsultacji

DANE OSOBY/ PODMIOTU ZGŁASZAJĄCEGO UWAGI:

*(dot. osoby fizycznej) **

imię i nazwisko:

adres zamieszkania:

tel.: e-mail:

(dot. osoby prawnej)

pełna nazwa podmiotu:

nr KRS (jeżeli dotyczy) lub innego rejestru:

adres podmiotu:

tel.:

e-mail:

imię/ imiona i nazwisko/ nazwiska oraz funkcje osób zgłaszających uwagi w imieniu podmiotu:

.....

Formularz należy składać pisemnie drogą pocztową na adres: Centrum Usług Społecznych w Lisewie,
ul. Toruńska 15, 86-230 Lisewo, bezpośrednio w sekretariacie CUS w Lisewie lub na adres mailowy:
cus@lisewo.com

*Osoby fizyczne w celu uwzględnienia zgłaszania uwag zobowiązane są zapoznać się z klauzulą informacyjną przetwarzania jej danych osobowych o następującej treści:

KLAUZULA INFORMACYJNA

Na podstawie art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.Urz. UE L 119 z 4 maja 2016 r., str. 1 oraz Dz.Urz. UE L 127 z 23 maja 2018 r., str. 2) – zwanego dalej jako RODO informujemy, że:	
Administratorem danych osobowych jest Centrum Usług Społecznych w Lisewie reprezentowany przez Dyrektora. Możesz się z nim kontaktować w następujący sposób: <ul style="list-style-type: none">• listownie na adres siedziby: Centrum Usług Społecznych w Lisewie: ul. Toruńska 15, 86-230 Lisewo,• e-mailowo: cus@lisewo.com,• telefonicznie: 56 676 85 10.	Do kontaktów w sprawie ochrony Twoich danych osobowych został także powołany inspektor ochrony danych, z którym możesz się kontaktować wysyłając e-mail na adres iod.cus@lisewo .

1. Twoje dane osobowe na podstawie:
 - 1) art. 6 ust. 1 lit e RODO w celu wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub sprawowania władzy publicznej tj. konsultacji projektu: Diagnoza potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych w Gminie Lisewo
2. Twoje dane osobowe administrator może ujawniać odbiorcom, którymi są m.in.: podmioty świadczące usługi telekomunikacyjne, pocztowe, jednostki organizacyjne administratora, które będą realizować jego ustawowe zadania, radcowie prawni, podmioty kontrolujące administratora oraz inne podmioty uprawnione do uzyskania Twoich danych osobowych, ale wyłącznie na podstawie obowiązujących przepisów.

Twoja dane osobowe także będą ujawnione pracownikom i współpracownikom administratora w zakresie niezbędnym do wykonywania przez nich obowiązków.

Twoje dane osobowe możemy także przekazywać podmiotom, które przetwarzają je na zlecenie administratora tzw. podmiotom przetwarzającym, są nimi np.: podmioty świadczące usługi informatyczne oraz inne wykonujące wyspecjalizowane usługi, jednakże przekazanie Twoich danych nastąpić może tylko wtedy, gdy zapewnią one odpowiednią ochronę Twoich praw.
3. Dane osobowe przetwarzane będą do czasu istnienia podstawy do ich przetwarzania, w tym również przez okres przewidziany w przepisach dotyczących przechowywania i archiwizacji i wynosi 5 lat.
4. W związku z przetwarzaniem danych osobowych przez Administratora masz prawo do:
 - 1) dostępu do treści danych na podstawie art. 15 RODO, przy czym prawo dostępu do wszelkich informacji o źródle danych (art. 15 ust. 1 lit. g RODO) w stosunku do stron i uczestników postępowania nie ma zastosowania;
 - 2) sprostowania danych na podstawie art. 16 RODO;
 - 3) usunięcia danych na podstawie art. 17 RODO jeżeli:
 - a) wycofasz zgodę na przetwarzanie danych osobowych;
 - b) dane osobowe przestaną być niezbędne do celów, w których zostały zebrane lub w których były przetwarzane;
 - c) dane są przetwarzane niezgodnie z prawem;
 - 4) ograniczenia przetwarzania danych na podstawie art. 18 RODO jeżeli:
 - a) osoba, której dane dotyczą, kwestionuje prawidłowość danych osobowych;
 - b) przetwarzanie jest niezgodne z prawem, a osoba, której dane dotyczą, sprzeciwia się usunięciu danych osobowych, żądając w zamian ograniczenia ich wykorzystywania;
 - c) administrator nie potrzebuje już danych osobowych do celów przetwarzania, ale są one potrzebne osobie, której dane dotyczą, do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń;

- d) osoba, której dane dotyczą, wniosła sprzeciw wobec przetwarzania – do czasu stwierdzenia, czy prawnie uzasadnione podstawy po stronie administratora są nadrzędne wobec podstaw sprzeciwu osoby, której dane dotyczą;
 - e) wystąpienie z żądaniem ograniczenia przetwarzania nie wpływa na tok i przebieg postępowania.
- 5) cofnięcia zgody w dowolnym momencie. Cofnięcie zgody nie wpływa na przetwarzanie danych dokonywane przez administratora przed jej cofnięciem.
5. Podanie Twoich danych:
- 1) jest wymogiem ustawy na podstawie, których działa administrator. Jeżeli odmówisz podania Twoich danych lub podasz nieprawidłowe dane, administrator nie będzie mógł zrealizować celu do jakiego zobowiązują go przepisy prawa,
 - 2) jest dobrowolne gdy odbywa się na podstawie Twojej zgody, która może być cofnięta w dowolnym momencie.
6. Przysługuje Ci także skarga do organu do organu nadzorczego - Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych –ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa, gdy uznasz, iż przetwarzanie Twoich danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.
7. Twoje dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, w tym również w formie profilowania.
8. Administrator nie przekazuje danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowych.